

KELEIVIS 636 East Broadway, So. Boston, MA 02127

(617) 268-3071

Second class postage paid at Boston, Massachusetts

KELEIVIS

THE TRAVELER

LITHUANIAN WEEKLY

No. 41

Spalis–October 24, 1978

28 cents

1978 m. Nobelio premijos

Fizikos premija paskirta dviems amerikiečiams – dr. Robertui Wilsonui ir dr. Arno Penzias (abu dirba Bell Telephone b-vės laboratorijoje) ir vienam rusui – Piotriui Kapicai, kuris atsisakė dalyvauti atomines bombas pagaminime, todėl buvo atleistas iš jo sukurtos specialaus instituto vadovo pareigų. Kadangi tačiau jo vardas buvo žinomas visame pasaulyje, tai ir Stalinas nedrįso jo žiauriau bausti.

Kanados rinkimai

Kanadoje 15-kai vietų buvo papildomi rinkimai į federalinį parlamentą. Dešimtyje vietų dabartinio premjero Pierre Emile Trudeau liberalų partija pralaimėjo.

Kol kas jo partija vis viena turės daugumą, bet tai būtų lyg blogas ženklas visuotiniams rinkimams, kurie turi įvykti ne vėliau kaip kitų metų liepos mėnesį.

Stambiausia opozicija liberalams sudaro taip vadinamoji progresyviųjų konservatorių partija.

PEN klube apie Lietuvą

Spalio 12–14 dd. Barcelonoje vyko garsaus literatų bei rašytojų PEN klubo suvažiavimas. Jame dalyvavo ir Stasys Goštautas bei Tomas Venclova, kurie atstovavo lietuvius PEN klubo egzilinės organizacijos amerikiečių skyriuje.

Prof. Goštautas suvažiavimui pristatė Tomą Venclovą kaip poetą ir disidentą lietuviškosios grupės Helsinkio nutarimų vykdymui stebėti narį. O pats Venclova apibūdino dabartinę lietuvių literatūros situaciją ir politinę okupuotos Lietuvos padėtį.

Imtasi žygių užtikrinti, kad Lietuvos politkalnis V. Petkus, nepaskelbtų raštų autorius, būtų priimtas į PEN klubą kaip narys–korespondentas.

Mūsų atstovai išdalino daug literatūros anglų kalba apie Lietuvą ir visur propagavo Lietuvos reikalą. Jiems pasisekė išgauti pasikalbėjimus net trijuose stambiuose Ispanijos laikraščiuose, įskaitant milijoninį tiražą turintį didžiausią šalies dienraštį "El Pais de Madrid".

Šiuo metu prof. Goštautas dėsto ispanų literatūrą Bostono universitete. Tai jau nebe pirmas kartas, kada jis reprezentuoja mūsų politines ir kultūrines aspiracijas ispaniškai kalbančiame pasaulyje, o taip pat ir pasaulio kultūrinių bei intelektualų tarpe.

STASYS GOŠTAUTAS

JAV Lietuvių Bendruomenė skelbia, kad Devintosios JAV LB Tarybos rinkimai bus 1979 m. gegužės 5–6 ir 12–13 dd. ir kad vyriausią rinkimų komisiją sudaro St. Peterburgo, Fla., LB apylinkės nariai: Kazys Gimžauskas (pirm.), Bronius Kliorė, dr. Henrikas Lukoševičius, Kazys Sabalis ir Pranas Stanelis.

Japonų parlamentas patvirtino draugystės sutartį su Japonija. Į tą išskilmę buvo nubykęs Kinijos premjero pavaduotojas Hsiao Ping. Dabar Japonijai bus kad ir paveluota proga vaidinti svarbų vaidmenį Kinijos ūky. Jau vedamos derybos dėl 20 bil. dol. prekybos per 12 metų. Japonai duos kinams įvairių pramoninių prekių už Kinijos naftą ir anglis.

Spalio 22 d. po ilgos ligos Maskvoje mirė 83 m. amžiaus politinis gengsteris Anastas Mikojanas, nuo pat 1917 m. "revoliucijos" buvęs komunistų partijos ir vyriausybės viršūnėje.

Dar 1964 m. jis buvo išrinktas Aukšč. Tarybos pirmininku (atseit, Sovietų Sąjungos prezidentu), o 1965 m. dėl ligos pasitraukė iš tų pareigų, bet iki 1976 m. paliko komunistų partijos centro komitete. Paskutiniu metu gyveno prabangiojo pensijoj ir visados džiaugėsi esamosios vyriausybės malone.

Tuo būdu tai buvo vienintelis iš senosios bolševikų gvardijos, sugebėjęs išlikti sveikutėlis po daugelio, daugelio "čystkų".

• Kanados paštininkams paskelbus streiką, JAV paštas sustabdė visų į Kanadą adresuotų siuntų persiuntimą.

Paskutinis Kanados paštininkų streikas buvo 1975 m.

Paštas ten veikia labai blogai, bet paštininkai reikalauja vis didesnių atlyginių.

Šioje iš dienraščio "Draugo" persispausdintoj nuotraukoj matome dabartinį popiežių, tada dar buvusį kardinolą Karolium Wojtylą, 1975 m. viešintį Seinuose ir priimantį tos srities lietuvių tikinčiųjų sveikinimą ir dovaną – Vilniaus Aušros Vartų Dievo motinos paveikslą su įrašu "Tavo apgynimo šaukiamės".

Popiežius lietuviams:

Pusė mano širdies Lietuvoje!

Praeitą sekmadienį Krokuvos kardinolas Karolis Wojtyla oficialiai tapo popiežium Jonu Pauliu II, užsidėdamas ne tradicinę trijų aukštų karūną, o paprastą vilnonę stulą, kurią dėvėjo vyskupai ir popiežiai pačioje krikščionybės pradžioje.

Įvesdinimo ceremoniją stebėjo ne tik 300,000 asmenų minia Vatikano sv. Petro aikštėj, bet televizijos kanalais milijonai žmonių net 40-tyje pasaulio krastų, jų tarpe ir komunistų valdomoj Lenkijoje. Pasaulį nustebino, kad naujasis popiežius, savo homiletinę kalbą pradėjęs itališkai, ją užbaigė trumpais sveikinimais anglų, prancūzų, vokiečių, ispanų, rusų, lenkų, ukrainiečių, čekų, portugalų ir...lietuvių kalbomis!

Lietuviams jis palyginti nebloga tarsena prabilo šitaip: "Mano nuoširdus sveikinimas broliams lietuviams. Būkite laimingi ir ištikimi Kristui".

O paskui, jau po inauguracijos, kaip praneša korespondentė Mary McGrory, jis susitikinėjo laisvai su korespondentais ir visuomenės atstovais, jų tarpe ir dviem lietuviais, kuriems, korespondentės žodžiais, "nuoširdžiai" pasakęs:

"Pusė mano širdies yra Lietuvoje".

Pasak Mary McGrory, vienas tų lietuvių buvęs seminaristas, o antras – jo sesuo, "gal būt korespondente".

Popiežiaus pasakymas norom nenorom primena "žemaičio" Pilsudskio pageidavimą, kad visa jo širdis būtų palaidota Vilniuje, Rasu kapinėse, kaip ir įvyko. Laikas parodys, kuria prasme popiežiaus manyta ir savo širdį – ar, tiesa, bent pusę jos – esant Lietuvoje.

Mirė Trockio budelis

Kubos sostinėj Havanoj mirė 65 m. amžiaus Ramonas Merkaderas, kuris 1940 n. rugpjūčio 20 d. Stalino įsakymu nužudė Raudonosios armijos kūrėją ir pagrindinį Stalino varžovą Levą Trockį, tada gyvenusį Meksikoje. Merkaderas savo kruvingąjį uždavinį atliko, smogdamas beskaitančiam Trockiui tiesiai į pakaušį.

Jis buvo suimtas ir nuteistas 20 metų kalėti. Bausmę atlikęs, Merkaderas apsigyveno Maskvoje, bet prieš kelerius metus išvyko į Kubą, savo žmonos tėvynę.

Okupuotoje Lietuvoje

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

MINĖJO KONSTITUCIJOS SUKAKTĮ

Spalio 7 d. sukako vieneri metai nuo naujosios Sovietų Sąjungos konstitucijos paskelbimo. Ta sukaktis, aišku, turėjo būti iškilmingai paminėta ir Lietuvoje.

"Tiesa" spalio 8 d. raso, kad Vilniaus gatvės tą dieną pasipuošė plakatais, daug žmonių sutraukė Gedimino aikštėje foto paroda, kurioje "beveik trys šimtai nuotraukų su pažindina su tais didžiuliais laimėjimais, kurie įvyko mūsų respublikoje, jos sostinėje Tarybų valdžios metais. Siandien šventinę miesto nuotaiką praturtino orkestrų muzika. Miesto aikštėse didelę koncertinę programą atliko profesionalūs ir saviveikliniai pučiamųjų orkestrai. Šventinės iškilmės vyko taip pat darbininkų klubuose, kultūros namų salėse".

Visa tai daryta pagal partinės lazdos nuorodas. Iš tikrųjų Lietuvą ta naujoji brežnevinė konstitucija dar labiau suvaržė, dar stipriau pririšo prie Maskvos.

LIAUPSINA BREŽNEVĄ

Sovietų Sąjungos komunistų vadas Brežnevas parašė pats ar jam kas kitas padėjo prašyti knygą "Aktualūs TSKP ideologinio darbo klausimai". Spalio 6 d. Vilniuje buvo sušaukta "mokslinė-praktinė" konferencija tai knygai nagrinėti.

Pagrindinį pranešimą padarė "Komunisto" žurnalo vyr. redaktorius G. Zimanas, diskusijose dalyvavo kelių laikraščių redaktoriai ir kt. Visi lyg susitarę kėlė Brežnevą į padanges už knygą paskelbtas "stebuklingas" mintis. Ta knyga esanti "įžymus įvykis šalies gyvenime, galingas visų ideologinio fronto darbininkų ginklas, svarus indėlis į ideologinio darbo teoriją ir praktiką".

Kaip visa tai primena Stalino laikus!

SMERKIA STUDIJAS APIE SOVIETIJĄ

Jonas Aničas "Literatūros ir meno" žurnale rugsėjo 23 ir 30 dd. paskelbė ilgą straipsnį "Vakaru 'baltų studijos' ir antikomunizmas", kuriame Vakaruose specialistų steigtos organizacijos Sovietų Sąjungai studijuoti vadinamos antikomunistiniais centrais.

Tokios esančios ir "baltų studijų institucijos" – pvz., Association for the Advancement of Baltic Studies, kurios veikloje, greta JAV ir Vak. Vokietijos sovietologų, aktyviai reiškiasi ir lietuvių, latvių bei estų kilmės antitarybininkai. Ne kitoks esąs ir Stockholme (Svedijoje) veikiantis Baltiska institutet ir kt.

AČIŲ UŽ ATVIRUMĄ!

Tas pats J. Aničas aukščiau minėtajame straipsny tarp kitko rašo:

"Kas kursto prieš rusų tautą, kas norėtų atplėšti lietuvių tautą nuo rusų tautos, tas kasa duobę lietuvių tautai. Arba su rusų tauta, su visomis tarybinėmis tautomis nacionalinio suklestėjimo keliu, arba imperialistinė vergovė, lietuvių tautos sunaikinimo grėsmė. Trečio kelio nėra".

Gera, kad J. Aničas bent atvirai pasako, ką galvoja. Tai pozityviau negu vienaip sakyti, o kitaip daryti.

GERA DOVANA KIEKVIENAM

Prano Čepėno "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" I t., visiems lietuviams brangi knyga, graži dovana kiekviena proga. Įsigydami pirmąjį tomą, padėsite išleisti antrąjį istorijos tomą. Kietais viršeliais, 560 psl. Kaina 15 dol.

Reikalaukite knygynuose ar leidėjo adresu: J. Urbelis, 1649 No. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160.

Ją galima gauti ir Keleivio įstaigoje.

DARIUS LAPINSKAS BAIGIA NAUJĄ OPERĄ

"Amador" – nauja Darius Lapinsko opera, kuri jau baigiama rašyti. Poetas

Kazys Bradūnas parašė operai libretą pagal tradicinę Don Žuano temą, kurią panaudojo Mozartas savo "Don Giovanni" operoj ir Oskaras V. Milašius "Miguel Manara" misterijoj. Šiai operai rašyti komp. D. Lapinskui buvo paskirta Lietuvių Fondo stipendija.

Rugsėjo 21 d. JAV LB Kultūros tarybos pirmininko pareigas eina Aleksandras Radžius, Krašto valdybos vicepir. Modestas Jakaitis ir Vidurio vakarų apygardos pirm. Kazys Laukaitis aplankė kompozitorių ir įteikė stipendijos dalį – 1,000 dolerių čekį.

ALKA TUOJ BUS PO STOGU

Alkos muziejaus statybos darbai nuo liepos 28 d., intensyviai ir visu atsidėjimu tęsiasi. Jau išskastas puikus 9 pėdų gylio rūsys, išlietos grindys ir pamatai, uždėtos pirmojo aukšto lubos ir šių savaitę baigtos mūryti stiprios sienos. Iki lapkričio 15 d. numatoma uždėti stogas. Jei lietuvių dosnumas nesumažės, tai vidaus įrengimo darbai bus tęsiami ir žiemą. Šiuoju metu itin pabrangusi statybos medžiaga ir darbo jėga: paprastas mūrininkas prašo net 30 dolerių valandai. Muziejaus statybą tvarko ir visais reikalais rūpinasi Alkos direktoriaus iš 12 asmenų, kurie dirba be jokio atlyginimo. Susirašinėjimui ir aukoms ALKOS adresas: P.O. Box 608, Putnam, CT. 06260.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia lietuvių radijo programa Naujojoje Anglijoje išstoja WNSR 1360 banga veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų. Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Šią programą veda Steponas J. ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florist gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. 268-0489. Ten gaunamas Keleivis ir yra didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

144 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel.: 798-2868
Vedėja B. Sviklienė

Reikia tikėti mūsų tautos gyvybingumu

Lietuvos grupės Helsinkio susitarimams sekti narys, mokslininkas, poetas Tomas Venclova, neseniai priverttas apleisti Lietuvą, šių vasarą Europos lietuviškųjų studijų savaitėje Vokietijoje skaitė paskaitą apie dabartinę Lietuvos demografinę padėtį ir apie Lietuvos ribas. Vokietijos LB valdybos informacijos apie tą paskaitą tarp kitko šitaip raso:

"Į mūsų tautos ateitį paskaitininkas žvelgė optimistiškai. Jaunoji karta Lietuvoje nenuatausta, o mišrios šeimos sulietuveja. Svetimųjų jūra senka: lietuvių skaičius sparčiau auga, negu rusų, kurie virsta mažuma savo imperijoje. Lietuvai surusinti nebeužtenka jėgos. Labai sparčiai auga turkiškos tautos ir tai kelia rusams rūpestį. Carų laikais rusų procentas Lietuvoje mažėjo, mažės galbūt ir dabar. Klaipėdos kraštas atlietuvinatas. Vokiečių Lietuvoje gali būti apie 2.5 tūkstančio. Antisemitizmo nėra. Daug žydų iš Rusijos persikelia į Lietuvą. Vienas tokiu atvykėlių yra ir dr. Finkelšteinas, Lietuvos Helsinkio grupės narys. Žydai stengiasi išvykti į Izraelį ir iš Lietuvos.

Lietuvių prieauglis mažėja, bet nėra pasiekęs kritiškos ribos. Mažėjimo priežastys: alkoholizmas, abortai, sunkus vaikų auginimas. Mūsų tauta jaunesnė už latvių ir estų dėl didesnio gimimų skaičiaus.

Artimose už Lietuvos ribų apylinkėse gyvena taip pat nemažas lietuvių skaičius. Keliaujant per Rytprūsius, gaunamas toks vaizdas: sugriautas nualintas kraštas, girti gyventojai. Iš ankščiau buvusių apie psuantrą milijoną gyventojų dabar likę tik pusė. XIX a. pabaigoje ten buvo ca. 175,000 lietuvių. Dabar gal yra apie 25–26,000, t.y., tas pats nuošimtis kaip ir Hitlerio laikais. Daugiausia Tilžėje. Tolminkiemį lietuviai sudaro apie 1/3 visų gyventojų. Buvo bandyta Tolminkiemį prijungti prie Lietuvos. Punske gyvena apie 17,000 lietuvių.

Gudija – žemos kultūros kraštas. Lietuviai ten žiauriai naikinami. Jie savo vaikus stengiasi Lietuvoje išmokyti. Prieš karą ten buvo apie 50,000 lietuvių; dabar (oficialiais duomenimis) tik 8,000, iš tikro gal 16,000. Dalis nutautėjo, dalis persikėlė į Lietuvą ar Lenkiją. Lietuviškos Gervečių ir Pelesos apylinkės nori prisijungti prie Lietuvos.

Latvijoje gyvena apie 40,000 lietuvių. Lietuvos pasienis gerokai aplietuvejęs. Latvijoje gyvena keli tūkstančiai buv. lietuvių politinių kalinių. Kalbinė riba pasistūmėjusi į Latvijos pusę. Červenkoj tebestovi paminklas lietuviams kariams, žuvusiems už Latvijos laisvę.

Maskvoje gyvena apie 3,000 lietuvių, Leningrade tiek pat. Apie 39,000 mūsų tautiečių yra Sibire ir Rusijoje. P. Klimo ir F. Kuršaičio skaičiavimu 1914 m. lietuviškosiose gubernijose gyveno 52% lietuvių. (Atsimintina, kad Vilniaus ir Suvalkų gubernijos apėmė daug dabartinei Lenkijai bei Gudijai priskirtos žemės. Kel. red.) Tikimasi, kad 1980 m. įvyksią gyventojų surašymas toje pat erdvėje parodys nemažesnę mūsų tautiečių procentą. Tai optimizmo kelių skaičiai.

Atsakydamas į klausimą, prelegentas patvirtino, jog Lietuvoje buvo kalbama, kad po karo Stalinas siūlęs Lietuvai Karaliaučiaus kraštą, bet lietuviai atsakė. Sveikatos apsauga Vakaruose geresnė. Lankytis Lietuvoje reikia, tik vengti pareiškimų "Gimtajame krašte". Nėra jokio pavojaus jaunimui, ten lankantis, užsikrėsti komunizmu. Linksmakalny (tarp Prienų ir Marijampolės) yra rusų apgyventa vietovė, į kurią lietuviams įkelti koją uždrausta. Jos bibliotekoje nėra nei vienos lietuviškos knygos.

Naujoji konstitucija respublikų teises susiaurino. Sovietų kėsiai nekelia jokių abejonių, bet reikia tikėti mūsų tautos gyvybingumu".

KELEIVIS

Savaitraštis, eina nuo 1905 m. vasario 9 d.

Prenumerata metams 10 dol., pusei metų – 6 dol.

Atskiras numeris – 25 centai

Adresas: 636 E. Broadway, So. Boston MA 02127

Tel. 617 - 268 - 3071

Lithuanian Weekly (but for two weeks in August)

published since February 9, 1905

Second class postage paid at Boston, Massachusetts

Ar ne per greitai pamirštame?

Gal ir labai raminantis yra biologinis reiškinys žmogaus atminties silpnėjimas ir jo skaudžių atsiminimų švelnėjimas ligi visiško praskydymo praėjus tolių dūmuose, bet vis dėlto yra dalyku, kuriuos mes privalome nepamiršti, o sau ir kitiems nuolatos kartoti, kad tik jie per greitai mūsų galvoje ir sąžinėje neužgestų dėl materialinės gerovės pertekliaus, dėl žavių jaunatviškų perspektyvų ar ir dėl apdraustos žilos senatvės.

Tai kraujo aukomis iškovota ir imperialistinio priešo jėgos persvara vėl prarasta Lietuvos nepriklausomybė, tai išgyventoji lietuvių tautos laisvės palaima, tai vardai ir darbai visų tų, kurie dar ir šiandien neprarado laimėjimo vilties ir tų šviesių idealų, dėl kurių kenčia okupanto įkalinti, laukia mūsų paramos ar jau tik belaisvio mirties, vergu stovyklose kankinamieji.

Bet koks didis yra šių laisvės kovotojų ryžtas ir pasiaukojimas, ir kartais kokia menka jiems mūsų teikiama pagalba ir jai skirtos veiklos ištvermė!

Tiesa, išgirdusi savo pavergtos tautos šauksmą, kartais ir mūsų išeivijos laisvoji spauda ir visuomenė irgi garsiai surinka, tarsi pabudusi iš miego. Net sukruta pademonstruoti, iškeldama protesto žūkius. Prieš rinkimus net prakalbina mūsų reikalo naudai ir vieną kitą senatoriu ar kongresmaną. Bet po tos triukšmingos dienos ar savaitės – ir vėl tylą. Lyg jau būtų atlikę savo patriotinę pareigą ir visą mus pažadinusią problemą jau galime ramiai užmiršti.

Štai, rodos, kadaise met labai jautriais žodžiais linkniavome Balio Gajausko tragiškąjį likimą, o šiandien jau tik atsitiktinai jo vardą paminime, lyg susitaikę su jo likimu ir leisdami šiam narsiam laisvės kovotojui palengva tyloje numirti.

Taip pat palengva nutilstame, ir Viktorą Petkų tikrai trumpalaikiais gaudžiais atsidūsėjimais palydėję į 15 metų katorgą ir gal į mirtį.

Lygiai taip pat ir daugybę kitų, kurių nė pavardžių neprisimename, laukiančių galo Sibiro vergu stovyklose.

Suriję Lietuvos viešnageje savo giminių sutaupyto kasni, grįžę jau tik labai retai prisijojame apie tenai sistemingai vykdomą rusinimo ir kolonizavimo akciją.

Na, gal kiek garsiau ir plačiau laisvajam pasauliui primename mūsų žmonių religinį persekiojimą, bet jau beveik visiškai pamiršome partinės cenzūros vykdomas mūsų visokeriopos meno kūrybos žudomąsias operacijas.

Ir visa tai mūsų išeivijos "nepalaužiamiems patriotams" tenka priminti tuo metu, kai okup. Lietuvos rezistentai, rizikuodami savo likimu, leidžia net 10 pagrindinių laikraščių, kai įvairiais mus pasiekiančiais keliais maldauja jų pastangų ne pamiršti, kalbėti pasauliui už KGB nutildytus, šaukti už kankinius, be pertraukos belstis į laisvojo pasaulio politikų ir intelektualų duris už nuo mūsų spygliuotomis vielomis atskirtuosius, tikinčiuosius gatvėse klaupčius už kalėjimuose numarintuosius.

Atsakymas sovietinei advokatei

KELI ŽODŽIAI PALIKIMŲ KLAUSIMU

I.

Skačiau 1978 m. kovo 28 d. "Keleivų" tilpusį "lietuviškų laikraščių skaitytojų" laišką palikimų reikalui. Savo laišku skaitytojas kreipėsi į Vilniaus Inžininkų kolegijos teisininkę G. Valinskienę, prašydamas jam atsakyti į kai kuriuos rūpimus klausimus palikimų reikalui. Man buvo labai įdomus teisininkės Valinskienės laiškas – atsakymas skaitytojui – kuris buvo išspausdintas "Keleivio" rugsėjo 27 d. laidoje.

G. Valinskienė skundžiasi, kad esą "tam tikri emigracijos sluoksniai naudojasi laikraščių ir kitų spaudos organų puslapiais, dezinformuodami tautiečius, gyvenančius užsienyje, iškraipydami tikrovę apie esamą tvarką paveldėjimo srityje ir pan.; kad jie patarinėja žmonėms surašyti testamentus taip, kad gyvenantieji Lietuvoje jų gimines ir įpėdinius visiškai priklausytų nuo velionies valios vykdytojų, suteikiant tiems asmenims (egzekutoriams ir apiekdams) teisę savo nuožiūra spręsti koku būdu išmokėti įpėdiniams palikimines sumas".

Kaip visi žinome, pastaraisiais laikais "tvarka ir taisyklės" šioje srityje buvo sovietų pakeistos iš pagrindų bent tris kartus.

Anksčiau būdavo galima Lietuvoje gyvenantiems įpėdiniams palikimą siųsti pinigais, kuriuos įpėdiniai gaudavo rubliais pagal oficialų kursą, arba siuntiniais.

Vėliau buvo įsteigtos Vneshposyltorgo arba vadinamos dolerinės krautuvės. JAV-ėse buvo galima, įmokant pinigų doleriais, užsakyti įpėdiniams prekių pagal čia gaunamus katalogus. Juose buvo išvardintos prekės ir nurodytos jų kainos. Testamento vykdytojas arba palikimo administratorius galėdavo kataloguose nurodytas kainas palyginti su vietinėmis kainomis ir tada nutarti, kokias prekes vertėtų įpėdiniams siųsti per dolerines krautuves, o kokias tiesiog siuntiniais iš vietinių prekių.

Dabar reikalai ir vėl pasikeitė. Dabar jau nebegalima iš čia įpėdiniams užsakyti sovietinių prekių per Vneshposyltorgo krautuves. Teisininkė G. Valinskienė aiškina, kad dabar įpėdiniai gali iš palikimų gaunamus dolerius paversti "žekiais", už kuriuos jie gali nusipirkti vietoje norimų prekių, ir kad įpėdiniai dabar už vieną dolerį gauna 4.6 karto rublių daugiau negu pagal oficialų dolerio kursą.

Tačiau problema yra ta, kad čia tų katalogų gauti nebegalima. Nežinia, kokios prekės įpėdiniams siūlomos, kokių nėra arba trūksta; kainų nebegalima palyginti ir nežinia, kiek laiko įpėdinis turi laukti pageidaujamo prekių. Teko matyti daug laiškų iš Lietuvos, kuriuose rašoma, kad, pvz., naujų automobilių prisieina laukti metų metus.

JAV testatorius susiduria su šitokia problema: kadangi sovietai nuolat keičia šio srityje "tvarką ir taisykles", tai testatorius, rašydamas savo testamentą ir nežinodamas, kada jis mirs, tuo pačiu nežino, ar toji tvarka ir tos taisyklės, kurios galioja šiuo metu, galios ir rytoj, po ryto, už mėnesio arba už metų, kai jis mirs. Kas jam belieka daryti, jei jis turi giminių Lietuvoje?

Manau, kad jei teisininkė Valinskienė būtų privačiai praktikuojanti advokatė, o ne Inžininkų kolegijos tarnautoja, ji sutiktų su manim, kad vienintelis padorus ir sąžiningas patarimas JAV-ų klientui, kuris rengiasi sudaryti savo testamentą ir kuris turi giminių Lietuvoje, – yra šis: reikia tinkamai sudaryti testamentą ir paskirti patikimą vykdytoją, o jei tokio neturi, paskirti vykdytoju savo banko Trust skyrių, t.y., tą skyrių, kuris užsiima palikimų tvarkymu ir duoti vykdytojui plačios diskrecijos ir lankstumo, testatoriui mirus, nuspręsti, kas bus naudingiausia Lietuvoje gyvenantiems įpėdiniams tuo metu, kai palikimas bus paskirstomas.

Jei testatorius paskiria banką savo testamentu vykdytoju, – jis turi suprasti, kad daugumas Amerikos bankų nėra susipažinę su Lietuvoje gyvenančių įpėdinių sąlygomis. Todėl yra patartina, kad paskiriant banką vykdytoju, testamentu būtų nurodyta, jog bankas turi tartis su nurodyta organizacija, kaip pvz., VLIKU, BALFU, Tautos arba Lietuvių Fondu, dėl būdo, kuriuo būtų naudingiausia įpėdiniui jam paliktą turtą pasiųsti.

LKB KRONIKA

KITOMIS KALBOMIS

LKB kronikos lietuvių kalba jau išėjo 4 tomiai. O lapkričio mėnesį išeis tomas anglų kalba, o kiek vėliau – ispanų.

Leidėjai prašo išleistus tomus platinti ir nariais įsijungti Kronikoms Leisti Sąjungon. Metiniai nariai aukoja ne mažiau 5 dol., amžninieji – 100 dol., mėcena-tai – 1,000 dol.

Aukus siųsti ir kronikas užsisakyti bei čekius rašyti šiuo vardu bei adresu: LKB Kronikoms Leisti Sąjunga, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629.

VASYLIŪNŲ KONCERTAS NEW YORKE

Šeštadieni, spalio 28 d., 5:30 val. pavakary, New Yorko Carnegie rečitalių salėje įvyks smuikininko Izidoriaus Vasyliūno ir pianisto Vytenio M. Vasyliūno koncertas. Programoje sonatos: Brahmsio G-Dur opus 78, Gaidelio e-moll 1951 m. ir Griego G-Dur opus 13. Koncertą rengia žinomas New Yorko koncertų rengėjas Norman Seaman. Bilietų kainos \$4.-. New Yorko ir apylinkių lietuviai maloniai kviečiami savo atsilankymu paremti šį koncertą.

Ona ir dantų gydytojas Vladas Vaitkai, gyv. Worcester, augina dukterį ir du sūnus. Jie visi trys studijuoja mediciną.

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM

698 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

AND

TRAVEL INFORMATION

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir
garantuotas

Prekės parduodamos nužemintomis kainomis.

Atidaryta darbo dienomis
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
o šeštadieniais
nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

Kitomis valandomis pagal
susitarimą telefonu.

389 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

(nukelta į 5 psl.)

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

– Tėve, iš kur atkeliauji toksai išsipuošęs? Net ir suplyšę batai išblizginti!

– Vel, Maiki! Dabar prašau ir tave parodyti man daugiau respektesno, ba aš jau nesu paprastas pypelis, kuris savo nugara per nedėlią remia tikrai Cityzenų klubo sieną, kad ji nenuvirstų į strytą!

– O kas jau tu toks esi, kad šitaip išsipustei ir išsi-pūtei?

– Jei nori žinoti, tai aš jau esu Big Šat! Nugi Ščės-lyvos smerties susaidė mane išrinko visokiems sošel bizniam net vicepredsedeteliū, kad palaikytų mūsų vargonizacijos šniūrus su visa sausumene. Ar tu apie tą mano šlovę dar neskaitei nė gazietose?

– Ne, tėve. Tokio tavo paaukštino nē nesusapnavau. Matyti, toji tavo Laimingos mirties organizacija jau pati ruošiasi mirti, jeigu tave tokiu savo reprezentantu išrinko.

– Šarap, vaikel! Tu neturi jokios provos iš manęs šidytis, ba net pats gubernatoriaus pamočninkas atsiontė man pavinciovojimą! O tokios slūžbos, Maiki, tai ir tu gali man pavydėti.

– Tai ka tu iš tikrųjų nuveikei, kad taip labai didžiuojiesi?

– Aš, Maiki, jau visa praėitą nedėlią dirbau sausumėninį darbą.

– Tur būt, nori pasakyti: visuomeninį?

– Seim diprens! Tegul būna, kaip tu sakai. Dabar, Maiki, aš gal nebeturėsiu česo nē su tavim pašnekėti, ba jau mane kasdien kviečia vis į kitus pasisedėjimus, į skodus ant rodos su politišenais, o rozais prašo pasakyti net ir spyčių. Vot, praėitą nedėdienį krikštīnime džėnitoriaus beibi; panedėlyje apkrapinome rīlestėitininko leidukės imėnig; utarninke buvau SLA vargonizatoriaus 60 metų ženatvės jubilėjuse; seredėje iškilmingai parsivežėme iš lazarieto klubo bartenderį; četverge buvo mano gaspadinės birdejus su palaiminimu; petnyčioje graboriaus tėvo šermenyse stojau šlovės sargyboje prie grabo, o subatoje buvo trijų Big Šat, ar, kaip tu sakai, Trijų didėliųjų cimpozijumas pas Zacirką.

– O kas gi tie tokie trys didieji?

– Nugi, ar nežinai? Tai aš, Zacirka ir Bambickas! Ten mes gruntaunai apšnekėjome visą mūsų vargonizacijų politikę, sutarėme, kaip reikia padaryti amžinas ugadas tarp jų prieksėdų, tik labai susibarėme ir čiut neapsiausavome del kvešėno, kiek kaštavo sotkė šnapso prie caro.

– Dabar, tėve, aš matau, kad tu tikrai įsirikiavai į mūsų pavyzdingų "veikėjų" eiles ir belieka tik skubiai

vaziuoti į Washingtoną nusifotografuoti...

– Bet, Maiki, mane gaspadine jau varo iš burdo. Tur būt, per tą nedėlią sausumėniško biznio jau įsigijau ir neprietelių, nes kažkas vakar naktį išmušė akmeniū mano bedrūmio langą.

– Nenusimink, tėve, kita savaitę išmuš gal jau du langų, nes tokie įvykiai priklauso irgi prie visuomeninės veiklos.

KELEIVYJE GAUNAMOS NAUJOS KNYGOS

SPORTAS NEPRIKLAIMOJE LIETUVOJE, pirmoji dalis (1919–1936), parašė Jonas Narbutas, gausiai iliustruota, 432 psl., kaina JAV 9.00 dol., Kanadoj 10 dol. Išleido pats autorius

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI, Juozo Šmotelio atsiminimai, 247 psl., kaina 5 dol.

LIEPKALNIO SODYBA, romanas iš Lietuvos ūkininkų gyvenimo, parašė Vytautas Alantas, 440 psl., kieti viršeliai, kaina 10 dol.

ŽEMAIČIŲ DIDYSIS, istoriobiografiniai pasakojimai apie vyskupą Motiejų Valančių, parašė dr. Grigas Valančius, 622 psl., kaina 10 dol.

PO DAMOKLO KARDU, premijuotas Anatolijaus Kairio romanas, 219 psl., kaina 5 dol.

NARSA GYVENTI, romanas, parašė Jurgis Gliada, 310 psl., kaina 6 dol.

Massachusetts gyventojai prie nurodytų kainų pridėda 5 % mokesčių.

BALSUOKIME "YES"

1978 m. lapkričio 7 d. balsavimo teisę turintiems Massachusetts gyventojams patariama balsuoti teigiamai (YES) už rinkimų sprašė esantį "Pirmąjį klausimą" (Question One), kitaip žinomą dar "Klasifikacijos pataisos" (Classification Amendment) vardu. "Klasifikacijos pataisa" yra pastutinė namų savininkams proga sustabdyti namų 100% įvertinimo augančią grėsmę. Balsuokite teigiamai (YES) už "Pirmąjį klausimą" ir jūs išgelbėsite savo namus ir savo miestą.

Dalijant visas nuosavybes pagal jų vartojimą į keturias kategorijas – gyvenamųjų, komercinių, pramoninių nuosavybių, dykvičių – "Klasifikacijos pataisa" leis išlaikyti dabar egzistuojančią sistemą, teikiančią lengvatų namų savininkams.

Jeigu "Pirmasis klausimas" lapkričio mėn. rinkimuose nepraeitų, tai namų savininkai Bostone gali laukti didelio turto mokesčių pakilimo. Padidinus mokesčius savininkams šie automatiškai pakels nuomą savo gyventojams.

Kai Bostono meras Kevin H. White šaukia namų savininkus į kovą už "Pirmojo klausimo" priėmimą, tai didysis biznis stipriai kovoja už "Klasifikacijos pataisos" – Pirmojo klausimo" pralaimejimą.

Kodėl? Dėl to, kad jei "Klasifikacijos pataisa" nebus priimta, Bostono biznierių sutaupys 65 mil. dolerių, o jūs, namų savininkai, turėsite šią skylę užkimšti.

Šiomis savaitėmis didysis biznis užmokės tūkstančius dolerių už televizijos, radijo ir laikraščių reklamas, stengdamasis šiuo svarbiu reikalu balsuotojus suklaidinti.

Nepasiduokite gudriam reklamavimui. Tikėkite savo bičiuliais ir kaimynais, kai jie sako, kad tik "Klasifikacijos pataisos" priėmimas išgelbės jūsų namus. Tad 1978 m. lapkričio 7 d. visi balsuokime teigiamai (YES) už "Pirmąjį klausimą".

ALFONSAS BAIKA, JR.

1978 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

NAUJI METAI LIETUVOJE

Nuo gruodžio 22 d. iki sausio 5 d.

\$1039.00

3 naktys Varšuvoje, 2 naktys Maskvoje,
6 dienos ir 5 naktys Vilniuje, 3 naktys
Leningrade

Iš Bostono į Frankfurtą – \$335.00

Iš Bostono į Torontą – \$113.00

Iš Bostono į Havajus – nuo \$450.00

[kainą įskaitomas ir grįžimas.]

Daugiau informacijų kelionių į Lietuvą reikalau prašoma kreiptis:

Algirdas Mitkus
Baltic Tours
8 White Oak Road
Newton, Ma. 02168
(617)–989-1190

Atstovai:
Worcester: 144 Millbury St.
1–SW-8-2868

WORCESTERIO LIETUVIŲ
RADIJO VALANDA
Trečiadieniai 8-9 val. vakaro
šeštadieniai 5-6 val. vakaro
WICN 90.5 FM

Eduardas V. Meilus, Jr. - Vedėjas
23 Shirley Rd., Shrewsbury, Ma. 01545
Tel. 852-3665

PALIKIMŲ REIKALU...

(atkelta iš 3 psl.)

II.

G. Valinskienė sako, kad Injurkolegija bendradarbiauja su New Yorko advokatų firma Wolf, Popper, Ross, Wolf & Jones, "gindama" Lietuvoj gyvenančių įpėdinių turtinius interesus Amerikoje. Ypač kai, anot Valinskienės, įpėdinių istatyminės teisės į palikimą, atsiradusį JAV, ginčijamos asmenų, bandančių kliudyti gauti palikimą tiems, kam jis priklauso. Todėl Valinskienė mano, kad 32% palikiminės sumos, kuriuos gauna Injurkolegija ir Wolf, Popper firma, nėra jau taip labai daug.

Manau, kad Valinskienė žino, jog tik labai retais atsitikimais Wolf Popper firma tenka ginti įpėdinių teises į palikimą. Kai yra testamentas ir kai jame nurodyta, kam ir po kiek turto yra paliekama, negali būti ginčo dėl Lietuvoj gyvenančių įpėdinių teisių į palikimą. Tačiau visais atvejais Injurkolegija ir Wolf Popper firma pasidalina mažiausiai 32% palikiminės sumos.

Paprastai nuomonių skirtumas tarp vykdytojo ir Wolf Popper firmos yra tik dėl būdo, kuriuo paliktas turtas bus pervesamas Lietuvoj gyvenančiam įpėdiniui; Wolf Popper firma visuo met teigia, kad pinigai turi būti pervedami jiems, kaip įpėdinių įgaliojiniams, o ne įpėdiniams tiesioginiams. Žinoma, jiems rūpi nenustoti savo 22% ar 25% palikiminės sumos. (Beje, Wolf Popper firmos atstovai liudijo Massachusetts teismuose, kad jie gauna 25% palikiminės sumos, o Injurkolegija – 10%. Massachusetts apeliacinis teismas yra pareiškęs, kad 35% yra labai didelė suma už teisinius patarnavimus, kuriais palikimas yra pervedamas tiems, kuriems jis priklauso.)

Teisininkė Valinskienė savo laiške raso, kad testamentų vykdytojai ir palikimų administratoriai gali siųsti pinigų įpėdiniams bankiniais kanalais. Tai nėra jokia naujiena, juk šitaip visuomet buvo galima padaryti. Tačiau teis. Valinskienė tvirtina, kad iš palikimo gaunamieji doleriai gali būti paverčiami "čekiais", už kuriuos įpėdiniai gali prekių nusipirkti vietoje, Vneshposyltorgo krautuvėse. Be to, anot jos, Injurkolegija padeda įpėdiniams inkasuoti gaunamus iš palikimų pinigus ir juos paversti "čekiais", o už savo patarnavimus Injurkolegija ima tik 5%.

Idomu, ar įpėdinių TIESIOGINIAI gauti doleriai iškeičiami oficialiu kursu ar dauginant iš 4.6? Jei įpėdiniai gauna už palikiminius dolerius 4.6 karto daugiau rublių negu pagal oficialų kursą, – tada Wolf Popper firmos bizniavimo šioje srityje dienos yra suskaitytos. Kas gi norės mokėti 35% arba 32% palikiminės sumos advokatams, kai Injurkolegija tuos pačius patarnavimus atlieka už 5%? Būtu labai svarbu žinoti, ar tiesioginiai siunčiami palikiminiai doleriai gali būti įpėdinių inkasuoti už 4.6 karto daugiau rublių negu pagal oficialų kursą. Tokiu būdu įpėdiniai galėtų sutaupyti 22%–25% palikiminės sumos, kuriuos dabar pasiima Wolf Popper firma ar jos atstovai.

III.

Teis. Valinskienė sako, kad tarybiniai įstatymai neriboją advokato pasirinkimo teisės ir kad piliečiai gali kreiptis į bet kokį advokatą; bet kad, girdi, rajonų advokatai dažniausiai pataria piliečiams kreiptis į Injurkolegijos atstovybę dėl to, kad Injurkolegijos advokatai yra šioje srityje specialistai ir turi ryšių su užsienio teisininkais.

Per 16 metų savo praktikos man neteko matyti arba iš kitų advokatų girdėti tokį atsitikimą, kad Lietuvoj gyvenančiam įpėdiniui atstovautų toks advokatas, kuris nebūtų Injurkolegijos narys. Taipogi nesu mačiusi arba girdėjusi atsitikimo, kad Injurkolegija čia pasirinktų tokį advokatą ar advokatų firmą, kuri neturėtų ryšio su ta pačia Wolf, Popper firma.

Teis. Valinskienė, tur būt, yra tos nuomonės, kad visi amerikiečiai yra be galo naivūs, jei ji bando "paaiškinti" Injurkolegijos ir Wolf Popper firmos monopolistinį "bendradarbiavimą" tuo, kad Injurkolegija yra vienintelis "specialistas" šioje srityje.

ADV. DR. MARIA L. ŠVEIKAUSKIENĖ

Malonus pokalbis, įteikus 1978 m. dailės premiją dail. Adomui Varnui. Iš kairės: Chicagos Marquette Parko apyl. vald. pirm. Kostas Juškaitis, Krasto vald. vicepirm. Modestas Jakaitis ir dail. Adomas Varnas. Premiją paskyrė JAV LB Kultūros taryba.

Nuotr. P. Maletos

Tūkstantinė premija dail. A. Varnui

1978 metų 1,000 dolerių dailės premiją, kurios mecenatas yra Lietuvių Fondas, JAV LB Kultūros taryba paskyrė populiariam ir visų mėgiamam dailininkui Adomui Varnui. Premijos įteikimas įvyko s.m. rugsėjo 21 d. vakare, dailininką Chicagoje aplankius specialiai delegacijai, kurią sudarė Kultūros tarybos pirm. pareigas einęs Aleksandras Radžius, Krasto valdybos vicepirm. Modestas Jakaitis, Vidurio vakarų apygardos pirm. Kazys Laukaitis ir Marquette Parko apylinkės pirm. Kostas Juškaitis. Delegacijon pakviestas ir dvi tautiniais drabužiais pasipuošusios Chicagos

jaunimo atstovės Rita Stukaite ir Dalia Polikaitytė, kurios įteikė dailininko gyvenimo bendrakeleivei, žymiai mūsų pedagogai Marijai Varnienei gėlių puokštę. Premijos čekį dail. A. Varnui Kultūros tarybos vardu įteikė A. Radžius, pabrėždamas, kiek daug dailininkas yra nusipelnęs mūsų tautai ir dailei. Priėmęs čekį, mūsų dailininkas maloniai padėkojo už jo pagerbinimą.

Reikia pridurti, kad dailininkas yra sulaukęs pavydino amžiaus. Už poros mėnesių jis jau bus šimtmetis. Bet vis guvus, pilnas

samojaus, kūrybingas. Delegacijos dalyvius smagiai nuteikė jo linksma, nuotaikinga šypsena ir gyvas, malonus žvilgsnis.

Dailininko kūrybingumą liudijo kambario sienose kabantys jo paveikslo. Be ankstyvesniojo perijodo aliejų, vieno kito šaržo, matėsi portretas, nutapytas 1974 metais. Kaip teko patirti, tai ne paskutinis A. Varno kūrinys. Esą ir vėliau sukurtu darbu. Tik paskutinius dvejus metus dailininkas jau nebetapęs.

ADVOKATE
JŪRA STRIMAITYTĖ
STRIMAITIS & KEHOE

31 Exchange Street
Lynn, Mass. 01901

598-0800

PETER MAKSVYTIS
Carpenter & Builder

49 Church Street
E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalynės, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir vidaus, gyvenamųjų namų ir biuro pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Saugite visada iki 9 valandų vakarų.
Telefonas 698-8675

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTE)
OPTOMETRISTE
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais – uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

SLA SUSIVIENIJIMAS
LIETUVIŲ
AMERIKOJE

SLA – jau 40 metų tarnauja Lietuviai visuomenės ir lietuvių gerajam. Jis augina kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA – didžiausia Lietuvių fraternalinė organizacija – duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpa, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o tik patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA – jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$100,000.00.

SLA – jaunimui duoda gerą Taupomoją Apdraudą – Edowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžia.

SLA – duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudęs tik \$8.00 mokėsčio metams.

SLA – AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims rekomenduojama. Lietuvių klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentinės apdraudos mokėtis \$2.00 per metus.

SLA – kuopos yra daugumoje Lietuvių kolonijose. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie pataria paaiškinti apie Susivienijimo darbus.

Gegutė spaudinimas informacijos, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

807 West 34th Street, New York, N.Y. 10001

ANTAUSIS RAŠYTOJAMS IR PETRUI VIŠČINIUI

Į nuosmūkio reiškinius paprastai galima žvelgti dvejopai: arba vertinti juos pagal senąjį, aukštą reikalavimų mastelį, arba nusmukdyti ir patį kritikos standartą, tuo būdu užtušuojančią įvykusio nuosmūkio faktą.

Operuojant pakankamai žemomis normomis, ir mūsų bostoniškos visuomenės atsinešimas į tokio turinio kultūrinį renginį, kuri mums spalio 15 d. suruošė Petro Viščinio vadovaujamas "Laisvės Varpas", galėtų išlaikyti kritiką ir atrodyti visai neapgailėtina. Juk Bernardo Brazdžionio, Antano Gustaitio ir Stasio Santvaro pasiklausyti susirinko 100 su kaupu žmonių, o gal net ir netoli dviejų šimtų, ir tai būta akivaizdžiai pagarbios, dosnias katutes dalijančios, skaitančiųjų girtomis replikomis nepertraukinėjančios ir iš salės po vieng neišeidinėjančios publikos.

Bet tai žvilgsnis pro akinus, apdūmusius laiko, inercijos, dvasinio letargo rėkams. Jei taip imtume ir pažiūrėtume pro skaidrų stiklą, tos nepilnų kelių šimtų ir didžiųjų dalių jau "baltos, baltos kaip vyšnios vyršūnė" publikos džiaugsmui nebeužtektų. Jei save vertintume pagal tuos pačius reikalavimus, kuriuos sau – ir kartais labai negailestingai – statė prieš dvidešimt, ar net ir prieš penkio-liką metų, tai neliktų nieko, kaip tik save pasmerkti, kad į trijų savo iškiliausių poetų rėčialį atėjome tik toks skudus būrelis, neatsivedę nė savo vidurinėsios, nė tuo labiau jaunesnėsios kartos.

O būtų reikėję bent šia proga pasispausti, pasirodyti save ne nuosmūkyje, o pakilime! Gal Antano Gustaitio ir Stasio Santvaro adresu ir drįstume "pasiaiškinti" priežadį, kad "savo parapijų pranašų nebūsi", bet koks akibrokštas Bernardui Brazdžioniui, kurį kadaise, rodos, ir savojo tremties kelio bei vilties "pranašų" laikėm, ir kurio žodį taip aukština, taip adoruja pavergtasis lietuvis tėvynėje, kur Bernardo Brazdžionio vardas turi kone antgamtinės galios!

Ir gal dar būtų galima bandyti teisintis, jei tie trys, kad ir garbingi rašytojai, būtų pas mus atėję nuobodžiai su nuobodžia kūryba... Bet ir to mūsų pretenzinga ir kartu abejinga visuomenė "resulaukė".

Dvasinį nuostolį patyrė ne ta mažuma, kuri literatūros po pietėse dalyvavo, o toji didelė mūsų visuomenės dauguma, kuri, kaip sako P. Viščinis, "dėl vieno ar kito priežasčių" nuo atsilankymo susilaikė.

Visi trys rašytojai pasirodė šviežiai ir stipriai: Antanas Gustaitis labai gerai sukirptu, taikliai satyrizuojančiu feljetonu apie garbingo amžiaus sulaukusio veikėjo jubiliejų ir pluoštu naujų eilėraščių, žaidžiančių su giltine; Stasys Santvaras keliais šiuo metu kruopščiai kuriamais rubajais ir visiškai nelauktais, švelniai ironiškais eilėrašiais apie "prozaškus dalykus; ir Bernardas Brazdžionis su nauja retorine patriotika ir, be to, itin žaviomis eilėmis apie Kalifornijos augmeniją, kontrastuojančiomis su vienu patetišku prisiminimu iš praeities prie Atlanto ir keliais, daugiau vidine jauseną išsakančiais posmais apie kai kurias Amerikos lietuvių kolonijas.

Ir viskas buvo be galo įdomu: pas Brazdžionį, puiki dialektika tarp "vidinio" ir "išorinio", tarp intymumo ir beas-

meniškumo, tarp nuoširdaus "gėlių uostymo" ir rūšių rimto vaidilos refleksijų; pas Santvarą – įsidėmėtinas poslinkis iš simbolizmo į realizmą, jei realizmą galime vadinti išsiskakymą aiškiais, elementariais vaizdais ir paprastėjančią, tyčiniai "nepuošnių" kalbą apie eilinius šios žemės daiktus, kurie, kaip paprastai Santvaro kūryboje, tebeturi simbolių vertę, bet jau išlaisvinti iš seniesiems simbolistams būdingos mistiniai romantiškos aplinkos; pagaliau, pas Gustaitį, iš visų trijų, gal būtų, patį pilniausią turinio ir formos suderinimo meistrą, niekad neišsenkantis išradin-gumas vis naujai apdoroti savo pamegtąsias moralinės ir socialinės kritikos, o taip pat ir "metafizinio juoko" temas.

Beje, nors šie autoriai pasilieka smarkiai nuo vienas kito skirtingi, šį kartą jie visi trys parodė ne tik vienokio ar kitokio laipsnio susidomėjimą mirtimi, bet vietomis pragydo gan panašiais ironijos tonais. Reikia pabrėžti ir tai, kad, nekaip kiti, jie visi savo kūrybą labai gerai ir aiškiai paskaitė.

Dėl viso to rengėjas P. Viščinis nusipelnė tik padėkos ir pagarbos.

mdr.

SMAGUS RUDENS

POBŪVIS BROCKTONE

Jaunimo ansamblis Sū-k u r y s, po trumpos vasaros pertraukos ir išvykų į tėvų pranciškonų Lietuvių dieną Kennebunkporte ir taip pat Rhode Island tautybių festivalį Providence, ruošiasi savo R u d e n s p o b ū v i u i Brocktone, šeštadieni, lapkričio 11 d.

Vakaro programoje vėl su naujais šokiais pasirodys Sūkurio šokėjai, kuriuos pernykščiame koncerte publika nepaprastai šiltai sutiko ir įvertino. Programą pajvairins kaimo akordeonas. Po programos bufetas ir šokiai, grojant ritmingam Jimmy Daddio orkestrui.

Stalus galima užsisakyti pas D. Eikiniene (961-3523), bilietus (\$7.50, jaunimui \$5) įsigyti iš anksto per ansamblio narius.

Pobūvio pradžia 6 val.v., National Cafe, 666 N. Main Street, Brocktone

(Pr.)

South Bostono Lietuvių Pilečių Klubo LIETUVIŠKA UŽKANDINĖ

VEIKIA

ŠEŠTADIENIAIS ir SEKMADIENIAIS
nuo 1 iki 10 val. vak. Telefonas: 268-1055

SKANI LIETUVIŠKA PICA

Šeštadieniais ir Sekmadieniais
NUO 12 VAL. DIENOS IKI 6 VAL. VAKARO

LIETUVIŠKI PIETŪS

(balandėliai, kugelis, dešros, kopūstai ir kiti patiekalai)
Kiekvieną ketvirtadienį nuo 5 iki 8 val. vakare yra
"LINKSMOJI VALANDA"

kurios metu visi gėrimai yra papiginta kaina.
Klubo mėnesiniai susirinkimai vyksta kiekvieno mėnesio
trečią ketvirtadienį 8-tą val. vak. Nariai dalyvaukite.

S. B. L. P. D. Valdyba

368 W. Broadway, South Boston, Mass. 02127

TRANS - ATLANTIC TRADING CO.

Siuntinių persiuntimo
įstaiga

393 West Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Darbo valandos:
kasdien 9-5
Penktadieniais 9-7
Šeštadieniais uždaryta
Vedėja —
Aldona Adomonienė

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

GRUODŽIO 22 d. ir grįžta SAUSIO 5 d., 1979
(Leningradas, Vilnius, Kaunas, Riga, Helsinkis)

Iš BOSTONO ir NEW YORKO kaina \$1045.00

(double occupancy)

Prie šios grupės galima jungtis iš kitų miestų su
papildomu mokesčiu New Yorke.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1979 M. PRASIDEDA BALANDŽIO 11 D.

REGISTRACIJAS PRIIMAME DABAR

TRANS ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja: Aldona Adomonienė ir Albina Rudžiūnienė
Prices are based on double occupancy and are subject to changes
and/or Government approval.
Norintiem atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkom kvietimo dokumentus

SUTAUPYKITE KURO

IKI 30%

SU NAUJU, LABAI NAŠIU ("ENERGY EFFICIENT")

ALYVOS DEGIKLIU

SKAMBINKITE ŠIANDIEN:

SOUTH SHORE – 848-6000

BOSTONE – 436-1204

FORTUNA FUEL CO., INC.

Didž. Bostonui tarnauja ilgiau nei 50 metų

• 24 VALANDAS ALYVOS DEGIKLIO AP-
TARNAVIMAS

MES NAUDOJAME CITGO ALYVĄ

LENGVOS IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOS

Vietinės žinios

GAL PASKUTINĖ PARODA

Niekas neabejoja, kad Adomas Galdikas buvo vienas įžymiausių mūsų dailininkų. Jo paveikslai puošia daugelį mūsų ir privačių žmonių namus. Jis mirė prieš 9 metus, taigi jo kūryba nebeapildoma. Bet dar yra dail. A. Galdiko paveikslų Magdalenos Galdikienės žinioje. Ji iš savo rinkinio atveš Adomo Galdiko paveikslų į So. Bostoną, kur lapkričio 4-5 dd. Tautinės s-gos namuose (484 4th St.) jais visi galės pasidžiaugti ir nuosavybėn įsigyti.

Paroda atidaroma lapkričio 4 d. 1:30 val. popiet. Apie A. Galdiko kūrybą žodį tars dail. Vytautas Ignas.

DĖMESIO!

Lapkričio 5 d. 4 val. popiet

So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje,

368 W. Broadway, So. Boston

Sandaros Moterų Klubo

PIRMAS RUDENINIS BANKETAS

Gardūs valgiai, gera muzika

Visi kviečiami atsilankyti.

RENGĖJOS

MAŽAI DOMISI DRAUGIJOS REIKALAI

So. Bostono Lietuvių Piliečių d-ja turi per 1,000 narių, bet į mėnesinius susirinkimus tesusirenka vos kelios dešimtys. Tiek tebuvo ir spalio 19 d. susirinkime, kuriame priimti du nauji nariai, susikaupimo minute pagerbti mirę nariai Petras Motiejūnas, Kostas Mereškevičius ir Marija Racima-čiūnė; fin. sekr. Adomas Druzdys pranešė, kad per rugsėjo mėnesį pajamų buvo 26,132 dol. ir pelno liko 3,941 dol. Susirinkimas pareiškė padėką reikalų vedėjui Algiviui Šmitui už gerą d-jos reikalų tvarkymą.

Lapkričio mėn. susirinkime bus valdybos kandidatų rinkimai, o gruodžio 10 d. valdybos narių rinkimai.

Tais savo vadovybes rinkimais toks mažas susidomėjimas, kad šiame susirinkime nominacijoms nepasiūlyta tik dabartinė valdyba. Teisybė, kandidatus dar galima siūlyti iki valdybos posėdžio.

Susirinkimas netgi nepajėgė pasiūlyti vos 5 rinkimų komisijos narių. Net 3 jų pavedė pačiai valdybai paskirti.

Susirinkimui vadovavo vicepirm. Danielius Averka.

RAMOVĖNŲ SUSIRINKIMAS

Jis šaukiamas s.m. lapkričio 5 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos mažojoje salėje. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

VALDYBA

PABALTIEČIŲ LIAUDIES MENO FESTIVALIS

Neseniai įsteigtas The Folk Arts Center of New England spalio 28-29 dd. Bostono universiteto Sargent kolegijos pastate rengia Pabaltiečių liaudies meno šventę, kurios meninėje programoje iš lietuvių dalyvauja Bostono tautinių šokių sambūris ir Etnografinis ansamblis.

Pagrindinis šokėjų ir dainininkų pasirodymas vyks šeštadienio vakare, pradedant 8 val. Prieš tai visą dieną, o taip pat ir sekmadienio popietę, bus mokoma tautinių šokių ir dainų. Greta lietuvių dalyvauja ir latvių bei estų folklorininkai. Mūsų šokius šokti mokins Lilija ir Gediminas Ivaškos.

Be to, šeštadienį, spalio 28 d., 1:15 val. popiet Mykolas Drunga skaitys paskaitą iš Pabaltijo valstybių istorijos, o sekmadienį, 1 val. popiet, bus lietuvių, latvių ir estų simpoziumas tema "Ka reiškia būti emigrantu į Ameriką?"

IŠ ŠAKNŲ MENO KŪRINIAI

Spalio 14-15 dd. atsilankiusieji į dail. Prano Baltuonio kūrinių parodą galėjo akivaizdžiai įsitikinti, kad ir labiausiai susiraičiusių medžio šaknį galima paversti vertingu meno kūrinium. Ten tokių kūrinių buvo arti šimto ir vis unikumai, nepakartojami, kaip nepakartojamos ir šaknys, iš kurių jie sukurti.

Turime nemažai skulptorių, kurie savo darbams naudoja įvairių medžiagų, jos tarpe ir medį, bet medžio šaknis te- vartoja tik Pranas Baltuonis, nors jomis apsirūpinant jam tenka daug prakaito išlieti. Mat, jis pats šaknis ieško, jas randa, džiovina... ir vėliau jose vykdo savo idėjas, sukurdamas išraiškingas menines skulptūras.

Dalis parodoj išstatytų kūrinių pasiliko Bostone ir puoš bostoniečių namus. Parodą ruošė skautininkų Ramovė.

NORIU SUSIPAŽINTI

Esu lietuvis. Noriu susipažinti vedybiniu tikslu su rimtu lietuviu, gyvenančiu JAV. Atsakysiu į rimtus laiškus. Rašyti: M. Rūta, 592 E. Sixth St., So. Boston, Mass. 02127.

BOSTONO RENGINIŲ KALENDORIUS

Spalio 28 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje Bostono lituanistinės mokyklos tėvų komiteto renginys

Spalio 28-29 dd. Bostono universitete Baltijos tautų festivalis.

Spalio 28 d. Balfo Brocktono skyriaus pobūvis.

Spalio 29 d. Jordan Hall mažojo salėje l. ir dr. Vyt. Vasyliūnų koncertas.

Lapkr. 5 d. So. Bostono Lietuvių piliečių d-jos salėje Sandaros moterų klubo rudeninis banketas.

Lapkr. 4-5 dd. dail. Adomo Galdiko paroda Tautinės S-gos namuose.

Lapkr. 11 d. jaunimo ansamblio "Sūkurys" renginys Brocktone.

Lapkr. 11 d. Aušros Vartų par. salėje Worcesterio Hamiltono "Aukuro" vaidinimas, rengiamas dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos.

Lapkr. 12 d. Baltų d-jos rengiamas Danos Stankaitės koncertas.

Lapkr. 19 d. Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas So. Bostone.

Lapkr. 19 d. 3 val. popiet sol. Violetos Balčiūnienės koncertas.

Gruodžio 3 d. Lietuvių Enciklopedijų pabaigtuvės.

Gruodžio 17 d. Tautinės s-gos namuose Moterų federacijos ruošiamas kalėdinis vakaronė.

Kovo 26 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje Minkų radijo 45 m. sukakties renginys.

M & T OIL CO., Inc.

441 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

KADA IR KAM PADARĖT SAVO TESTAMENTĄ

Tuo reikalu jums gali padėti teisininko Prano Šulso paruošta, teisėjo Alphonse peržiūrėta, "Suduvos" išleista knyga

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI.

Su testamentu pavyzdžiu. Knygos kaina \$3, su testamentu forma \$3.50. Ji yra gaunama ir Keleivio administracijoje.

The Apothecary LIETUVIŠKA TI KRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

384 W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTONE.

Telefonas: AN 1-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v. išskyrus šventadienius ir sekm.

BALTIC REALTY & INSURANCE AGENCY

Vedėja: R. & M. Veltas

Tel. 268-0030

507 E. Broadway, So. Boston, Mass.

• Draudžia AUTOMOBILIUS nuo visų rūšių nelaimingų atsitikimų.

• Parūpna visų rūšių draudimus nekilnojamam turtui ir nuo nelaimingų atsitikimų.

• HOMEOWNERS' POLICY gali išsipinti bet kuriame miesto kvartale.

• Tarpininkauja norintiems parduoti ar pirkti namus.

Vietinės žinios

VAIDINIMAS MOKYKLOS VAKARE!

Visi Bostono ir apylinkės lietuviai prašomi šią dieną atsiminti ir jos vakare 7 val. atvykti į So. Bostono lietuvių piliečių d-jos III-jo aukšto salę. Ten tuo laiku prasidės Bostono liuanistinės mokyklos Tėvų Komiteto rengiamas pobūvis.

Be gausių vaišių, bus meninė programa, kurios metu atsilankiusieji galės pasigerėti lietuvių dramaturgo Algirdo Landsbergio sukurtu veikalu "Sudiev, mano karaliau!" Vaidinimą režisuoja pasižymėjusi scenos menininkė Beatrice Vasaarė. O vaidina iškiliai aktoriai —

Birutė Vaičiūrgytė — Šležienė ir Kazys Barūnas.

Praleiskime tą vakarą itin jaukioje lietuviškoje aplinkoje ir kartu paremkime vienintelį Bostono lietuvišką mokslo židinį — liuanistinę mokyklą.

Pobūviui stalus (po 10 asmenų prie kiekvieno) prašoma užsisakyti būtinai iš anksto pas Tėvų Komiteto narses Reda Veitienę (tel. 268-6030) arba pas Giedrę Budreckienę (tel. 471 9029).

Rengėjai

KAMERINĖS MUZIKOS KONCERTAS BOSTONE

Metinis smuikininko Izidoriaus ir pianisto Vytenio M. Vasyliūnų koncertas Bostone įvyks sekmadienį, spalio 20 d., 3 val. po pietų Jordan Hall mažoje salėje. Bilietų kainos tik \$2.50. Programoje Brahms, Griego ir Gaidelio kūriniai — sonatos. Tai jau labai reta proga pasigerėti kamerinės muzikos programa, ypač savo kompozitoriaus, kurio muzikos juk niekur kitur neišgirsi. Bostoniškiečiai kultūrininkai laukiami ir kviečiami gausiai atsilankyti.

NAMAKSY - ZAMMITO
Insurance Agency, Inc.
95 Rosemary Street
Norwood, Ma. 02062
Tel. 762-6732

Praeitą savaitę mūsų įstaiga aplankė svečias iš Chicago, buv. "Margučio" radijo vedėjas, knygos "Okupantų replėse" autorius, "Akiračių" redakcinio kolektyvo narys žurn. HENRIKAS ŽEMELIS. Jį atlydėjo inž. Bronius Galinis. Iš kairės: Jurgis Jašinskas, Bronius Galinis, Henrikas Žemelis ir Jonas Vizbaras. Žurn. Jašinskas ir Vizbaras yra nuolatiniai "Keleivio" bendradarbiai ir talkininkai.

VASARIO 16 GIMNAZIJAI

JAU 9,450 DOL.

Vasario 16-osios gimnazija Vokietijoje pradėjo normaliai naujus mokslo metus rugpjūčio 20 d. Tai gimnazijai remti nuo 1952 m. rugsėjo 15 d. Bostone veikia būrelis #120. Per tą laiką iš būrelio narių ir kitų gimnazijos geradarių surinkta ir gimnazijai pasiusta 9,450 dol. Aukos visados priima "Keleivio" įstaigoj St. Griezė — Jurgelevičius.

MASTER ELECTRICIAN

Industrial — Residential

— Commercial —

New and Old Work

Free Estimates

Call

Charles A. Galinauskas
265-4090

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Ateilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Lietuviai lapkričio 7 d. prašomi balsuoti už

lietuvių draugą

JOHN SEARS,

kandidatą į "Secretary of State".

FELICIJA GRENDALYTĖ
DOROTHY KATARAUŠKIENĖ

RASYTOJAS B. BRAZDŽIONIS
IŠVYKO Į NEW YORKĄ

Poetas Bernardas Brazdžionis, dalyvavęs "Laisvės Varpo" renginio programoje, buvo nuvykęs į Cape Codą, kur svečiavosi pas Eleną ir Viktorą Vizgirdus, o praeitą ketvirtadienį išvyko į New Yorką, kur aplankys savo draugus ir tada grįš į savąjį "dvarą" netoli San Diego, Kalifornijoje.

MUS APLANKĖ FELIKSAS ZALESKAS

Bičiulį Feliksą Zaleską jau antrą sykį buvo ištikęs dalinis paralyžius. Jis ilgokai gydėsi ligoninėje, dabar yra savo dukters globoje ir tiek pasitaisė, kad pajėgė ir mus aplankyti, žinoma, dukrai atvežus iki Keleivio durų.

Dukrai išėjus į darbą, jis jaučiasi labai vienišas, todėl savo bičiulius ir pažįstamus prašo dažniau jį aplankyti. Jo adresas: 264 Bowen St., So. Boston. Tel. 269-1873.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

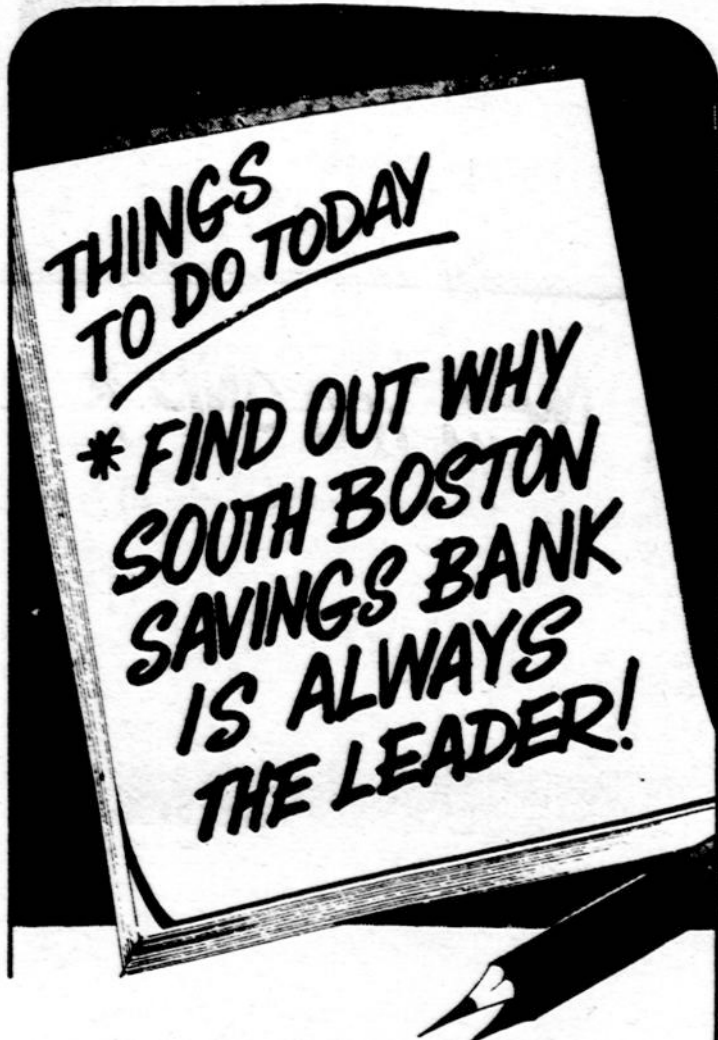
Didžiai gerbiamas drg. J. Sonda,

Ką tik gavau visą krūvą Keleivio. Ten radau ir savo "Izraelio įspūdžius". Jūs, betaisydami mano rašinį "Žvilgsnis į Izraelį", išspausdintą Keleivio nr. 30 ir 31, į kibucų ikišotė ir sinagogas. Ar jau ir jūs sudavatkėjote? Kibucai yra socialistinis kūrinys, ten nė kvapo sinagogų nebūvo ir nėra.

Man, socialdemokratui, gaila, kad kai kurie laikraščiai pasuko į klystkelius. Pvz., Naujienos nuėjo dešiniems ekstremistams tarnauti.

Jūsų
ROMAS ŠILERIS

Red. pastaba: Teisybė, R. Šilerio straipsnio rankraštis nebuvo parašytas, kad Izraelio kibucuose esama ir sinagogų. Papildydami tą straipsnį, žinias ėmėme iš Lietuvių enciklopedijos.

Apsilankykite SOUTH BOSTON SAVINGS BANK, ar jo filialėje, ir įsitikinkite, ką reiškia būti vadovu bankų srityje. SOUTH BOSTON SAVINGS BANKAS visuomet pats pirmasis klientams pasiūlo aukščiausius įstatymų leidžiamus dividendus... Tačiau vadovavimui neužtenka finansinių išteklių, o reikia ir koncentruoto kiekvieno SOUTH BOSTON SAVINGS BANKO tarnautojo pasišventimo, kad iš anksto numatytų Jūsų pareikalavimus ir kad juos patenkintų skubiai ir našiai. Todėl nutarkite būtinai šiandien užsukti į SOUTH BOSTON SAVINGS BANK, visuomet toje srityje pirmaujantį.

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM —
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. — 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon